1851. No. 58.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 22 JULIJ.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 18 Julij 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,90.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 178,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitschersbrood* . . - 178,00.

Leeuwarden, den 19 Julij 1851. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

STAATS-LOTERIJ.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*,

Brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Financien, bij resolutie van den 17 Junij 1851, no. 78, afdeeling Registratie en Loterijen, is bepaald, dat de loten der 214de Staats-Loterij, gedurende de *derde* week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 21 Julij 1851, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING	
Geheele Loten . .	*f* 84,00.	Geheele Loten . .	*f* 47,00.
Halve.	- 42,00.	Halve	- 23,50.
Vijfde.	- 16,80.	Vijfde	- 9,40.
Tiende	- 8,40.	Tiende	- 4,70.
Twintigste . . .	- 4,20.	Twintigste . . .	- 2,35.

Leeuwarden, den 21 Julij 1851. *De Commissaris des Konings in Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der stad *Leeuwarden*, brengen bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de Edel Achtbare Raad dezer stad, in aanmerking nemende dat het wenschelijk is, een vast tijdstip te bepalen waarop de Veemarkt alhier voortaan zal eindigen, daaromtrent het navolgende heeft vastgesteld:

Art. 1. De Veemarkt, zoowel van het Hoornvee, als van de Schapen en Varkens, hier ter stede zal, gedurende de maanden *April* tot en met *November*, des Vrijdags namiddags te drie ure, en van 1 *December*, tot en met de maand *Maart*, te een uur moeten zijn afgeloopen.

Art. 2. De Kooplieden zullen zorgen, dat hun Vee, voor dien tijd, van de markt is weggenomen, welk tijdstip telkens een half uur te voren, door het luiden van eenen bengel, zal worden aangekondigd.

Art. 3. Elke overtreding dezer bepaling, zal worden gestraft, met eene geldboete van 1 tot 6 Gulden, voor ieder stuks Vee.

En opdat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 21 Julij 1851. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*, VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van Dezelven, M. S. DE WAL.

PARIJS den 17 Julij.

De discussien over de herziening der constitutie in de Wetgevende Vergadering, in de laatste dagen met eene bewonderenswaardige groote kalmte gevoerd, schijnt niet aldus te hebben kunnen eindigen. De regterzijde heeft het eerst haar geduld verloren, doch men moet erkennen dat dit geduld op zulk een groote proef werd gesteld, dat zulks wel eenige verontschuldiging verdient. De heer *Victor Hugo*, die in de zitting van heden na den heer *Pascal Duprat* de tribune betrad, schijnt zich niet verbonden geacht te hebben tot inachtneming van even groote gematigdheid als waartoe de leden der bergpartij, den vorigen dag het voorbeeld hadden gegeven. De heer *Victor Hugo* heeft de beginselen der regterzijde zoozeer aangevallen, dat het haar onmogelijk was daarbij kalm te blijven. Het is waar dat deze partij woorden van den redenaar op zich zou hebben toegepast, terwijl die slechts gerigt waren tegen den auteur van een geschrift, bij alle weldenkende leden van alle partijen in minachting. Hoe het zij, de linkerzijde heeft gretig dit voorwendsel aangegrepen om op hare beurt den vrijen loop aan hare driften te laten, en van af dit oogenblik tot het einde der zitting is de beraadslaging slechts een tooneel van verwarring geweest.

Het is te betreuren dat de heer *Victor Hugo* zich tot deze heftigheid heeft laten vervoeren, daar men niet kan ontkennen, hoezeer anders ook tegen zijne leerstellingen ingenomen, dat hij blijken heeft gegeven van een groot talent. — Behalve enkele uitzonderingen, hebben de redenaars van beide zijden der Vergadering proeven gegeven van groote welsprekendheid, en de redevoeringen van de heeren *de Falloux*, *Berryer* en *Michel* (van Bourges) behooren onder de schoonste die ooit van de Fransche tribune zijn gehoord. Met meer gematigdheid uitgesproken, zou ook die van den heer *Victor Hugo* hierbij hebben kunnen worden gevoegd.

Bij het verslag dezer zitting wordt gemeld, dat de heer *de Falloux* te midden der verwarring aan den heer *Victor Hugo* heeft geantwoord, dat door den President tot de orde had moeten worden geroepen. De Vergadering is te midden der hevigste verwarring uiteengegaan.

— Zondag ll. heeft op de Seine eene proefneming plaats gehad met een nieuwen toestel om zich op het water te bewegen. Eene ontzaggelijke menigte was bijeengestroomd om dit nieuwe schouwspel bij te wonen. Men zag 6 mannen op het water wandelen, rustig en wel met hun sigaar in den mond, in alle rigtingen en naar verkiezing elk oogenblik stil houden. De uitvinder, de heer *Danduran*, die zich op eene boot bevond, bestuurde de verschillende bewegingen door teekenen te geven en de waterloopers voerden de gegevene bevelen met de grootste juistheid en gemakkelijkheid uit. Aanstaanden Zondag zal, naar men aankondigt, door hen eene wandeling op de Seine van Parijs naar St. Cloud gedaan worden.

— De academie van wetenschappen alhier heeft eene commissie van drie harer uitstekendste leden benoemd, om eene mededeeling van een geneesheer van Marseille, dr. *Rivière*, te onderzoeken. Het betreft de inënting van een puistje door quinquinna teweeg gebragt. Deze inënting zou een behoedmiddel zijn tegen de tusschenpoozende koortsen.

BRUSSEL, den 19 Julij.

Het hof van cassatie, te dezer stede gevestigd, heeft Maandag een begin gemaakt met het onderzoek van de zaak des Graven *de Bocarmé*, die, gelijk men zich herinnert, cassatie heeft aangeteekend van het vonnis der assises te Bergen, waarbij hij is schuldig verklaard aan de misdaad van vergiftiging, en dientengevolge veroordeeld tot de straffe des doods.

Nog nimmer welligt, werd de beperkte ruimte van het hof van cassatie, door eene zoo groote menigte nieuwsgierigen gevuld als thans. Na eene korte uiteenzetting van den loop van het proces, geeft de rapporteur, den heer *van Hoegaerden*, kennis, dat door den veroordeelde tien gronden van cassatie zijn opgegeven. De heer *de Paepe* erlangt daarop het woord, tot ontwikkeling der vijf eerste gronden van cassatie, welke in de teregtzitting van Dingsdag nader door hem zijn ontwikkeld; vervolgens heeft de advocaat *Dolez* de vijf volgende middelen uiteen gezet. Deze beide pleidooijen zijn met veel belangstelling aangehoord. De teregtzitting werd daarna tot Woensdag uitgesteld, als wanneer de advocaat-generaal zijn requisitoir heeft uitgebragt. Het hof heeft vervolgens, na ruim anderhalf uur beraadslaagd te hebben, al de gronden van cassatie door den veroordeelde voorgedragen, *verworpen*, zoodat het doodvonnis van de assises te Mons blijft gehandhaafd. Het lezen van dit arrest heeft niet minder dan 25 minuten geduurd. Eene onafzienbare menigte vervulde de audientie-zaal en strekte zich tot ver in de straat uit.

Het door den graaf *de Bocarmé* aan den Koning ingediend verzoek om gratie bij besluit van gisteren verworpen zijnde, heeft heden morgen te Bergen de teregtstelling van den graaf plaats gehad.

Heden morgen ten 6 ure kwam aldaar bevel, om hem af te halen en hem voor de uitvoering gereed te maken. Gelaten ging hij naar het schavot. De kar steeg hij af even bedaard als hij het schavot beklom. Hij was bleek maar rustig. Nadat hij de geestelijken, die hem geleiden, had omhelsd, ging hij zelf zich tegen de plank plaatsen, waarop hij gebonden moest worden. »Haast u niet zoo, zeide hij tot een der helpers, ik geef er u wel een half uur voor," en eenige oogenblikken later ging hij voort: »bindt niet zoo strak, dat is onnoodig." Een verwonderde blik sloeg hij op het mes, hetwelk eenige oogenblikken later hem voor den eeuwigen Regter voerde.

Vijf minuten later werd het lijk van den graaf *de Bocarmé* naar de begraafplaats gevoerd.

's GRAVENHAGE, den 19 Julij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag, heeft de minister van justitie verklaard, zich met het amendement van den heer *Poortman* omtrent art. 1, te kunnen vereenigen. Het amendement is vervolgens bestreden door de heeren *Mackay*, *van Hall* en *van Goltstein*. Het laatstgenoemde lid kwam daarbij terug op het gisteren door den minister van binnenlandsche zaken gesprokene over de homogeniteit van het ministerie, met betrekking tot het onderwerpelijke wets-ontwerp. Laatstgenoemde minister heeft den heer *van Goltstein* bestreden en te kennen gegeven dat hij slechts kennis had behoeven te nemen van het hoofdbeginsel der wet en dat alle andere ondergeschikte punten, eigenaardig overgelaten werden aan den betrokken minister. Dit gevoelen is o. a. bestreden door den heer *Groen*, die in het breede heeft betoogd, dat niet de minister, maar de ministers verantwoordelijk waren voor eene aangeboden organieke wet.

Ten slotte is een voorstel van den heer *van der Linden*, om de reeks van amendementen van den heer *Poortman* naar de afdeelingen te verzenden, met 31 tegen 26 stemmen *aangenomen*.

Door de vergadering is besloten de beraadslaging over eenige naturalisatie-wetten te doen plaats hebben op Maandag vóór den aanvang der beraadslagingen over het wets-ontwerp betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte, en na den afloop van deze beraadslaging over te gaan tot de behandeling van het wets-ontwerp betrekkelijk de Maasvaartregten.

In de zitting van gisteren zijn ontvangen:

1°. een ontwerp van wet, tot goedkeuring van de artikelen, wettelijke regten betreffende van het tractaat van handel en scheepvaart, den 14 Junij 1851 tusschen de Nederlanden en Sardinie gesloten. De minister van buitenlandsche zaken heeft het verlangen te kennen gegeven, dat de Kamer, vóór het staken van hare werkzaamheden, nog zou behandelen: *a.* het bovenstaande ontwerp; *b.* een ontwerp, dat spoedig ter tafel zal worden gebragt, tot goedkeuring van een tractaat van handel en scheepvaart met Griekenland, waarbij bevestigd wordt hetgeen tot hiertoe slechts als gunst was verleend, en *c.* het aanhangige ontwerp nopens de vereffening der Russische schuld. De regering stelt er prijs op, dat die ontwerpen vóór het uiteengaan der Kamer, alsnog door haar worden behandeld.

2°. Een ontwerp van wet tot naturalisatie.

3°. Eene missive van den minister van buitenlandsche zaken, waarbij nadere inlichtingen worden gegeven nopens de additionele overeenkomst, den 27 Maart jl. tusschen Nederland en Groot-Brittannie gesloten.

4°. Eene missive van den minister van financien, waarbij overgelegd wordt de afgeslotene rekening van de algemeene lands-drukkerij over 1849.

5°. Eenige verzoekschriften.

De commissie van rapporteurs heeft verslag gedaan over de door den heer *Poortman* voorgedragene amendementen op het ontwerp van wet nopens het regt van vereeniging en vergadering. Drukken en ronddeelen; beraadslagingen morgen ochtend ten elf ure.

Op voorstel van den heer *Dullert*, is besloten het reglement van orde, dat thans, bij wijze van proefneming is ingevoerd, voorloopig in stand te houden tot dat in de volgende zitting der Kamer daaromtrent zal zijn beslist.

In de zitting van heden is ingekomen eene rekening omtrent het fonds voor de droogmaking van den zuidplas in Schieland, welk stuk in handen is gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren: *Reinders*, *van der Veen*, *Dommer van Poldersveldt*, *van Akerlaken* en *Meeussen*. Op voorstel van den heer *van Hoëvell* is, met 41 tegen 17 stemmen besloten, de beraadslaging over het ontwerp van wet nopens het regt van vereeniging enz., voorloopig uit te stellen en met de behandeling van andere ontwerpen aanstaanden Maandag voort te gaan.

— Naar men verneemt houdt de hier vergaderde Synode zich ernstig bezig met te beraadslagen over te nemen maatregelen in het belang en ter instandhouding van de onafhankelijkheid der diaconiën, in verband met de aan te bieden armenwet.

ROTTERDAM, den 17 Julij.

Gisteren is hier ter stede, in de Remonstrantsche kerk de algemeene vergadering gehouden van het Nederlandsche zendeling-genootschap. Het voorgelezen verslag van den heer *H. Riebink* behelsde treurige berigten omtrent Timor en Amboina, daarentegen was er een nieuw veld tot bearbieding onder de Boeginezen geopend, werwaarts de heeren *Donselaar* en *Schot* werden afgevaardigd. Ten slotte beklom de hoogleeraar *Vinke* van Utrecht den kansel en sprak eene belangwekkende rede uit over het zendingswerk als de zaak der geheele christelijke gemeente.

DOKKUM, den 20 Julij.

Gisteren werd alhier de vergadering van den raad, ingevolge art. 48 der thans vigerende wet omtrent de gemeente-besturen, *in het openbaar* gehouden.

Van de bevoegdheid om daarbij tegenwoordig te zijn, werd door *drie* ingezetenen gebruik gemaakt.

— Donderdag namiddags ongeveer 4½ uur, arriveerde alhier, van Groningen, Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van HD. gouverneur jhr. *de Casembroot*. Z. K. H. stapte af en gebruikte het middagmaal in het logement *de Posthoorn*, bij den logementhouder *Donker*. Des anderen morgens vroeg nam Z. K. H., vergezeld alsvoren, onopgemerkt de gelegenheid waar, om deze stad, derzelver wallen en bijzonderheden in oogenschouw te nemen, en, na ten huize van den heer secretaris dezer stad, te hebben bezigtigd, eene nog geheel ongeschondene *steenentafel*, geschilderd met als *in fresco* ingelegd bloemwerk, met natuurlijke kleuren, kunstig gemaakt in 1697, door *Hendrik Busch*, van Leeuwarden, die met die kunst is weggestorven, vertrok Z. K. H. om ongeveer 9 uur van hier over Holwerd naar Ameland.

HOLWERD, den 19 Julij.

Gisteren voormiddag arriveerde alhier van Dockum over Hantum, in eene met vier paarden bespannen reiskoets, Z. K. H. de prins *van Oranje* met HD. gouverneur en stapte af in het logement het *Wapen van Friesland*. Na kort vertoef werd de reis met zeilschip van hier voortgezet naar het eiland Ameland, van waar HD. onder hetzelfde geleide, heden middag twaalf ure herwaarts retourneerde, en nu in het voorbijgaan het kerkgebouw der gereformeerden alhier

binnen trad en bezigtigde, het niet verlatende, zonder een verrassend blijk zijner weldadigheid jegens de armen, den predikant, die HD. van eene en andere merkwaardigheid aanwijzing deed, ter hand gesteld te hebben. Na voorts weder eenigen tijd zich in het *Wapen van Friesland* opgehouden te hebben, werd de reis onder het genot van even schoon weder als dat van gisteren in de rigting naar Leeuwarden per as vervolgd. De prins en zijn gouverneur reisden incognito en dus bleef alles stil, maar de weinigen die hen hier mogten gadeslaan, zullen beider gulle minzaamheid niet ligt vergeten. *Leve Oranje!*

AMELAND, den 19 Julij.

Gisteren arriveerde alhier Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van HD. gouverneur. Na op den dag der aankomst een gedeelte des eilands te hebben bezigtigd en door den heer burgemeester en secretaris te zijn gecomplimenteerd en na beide des avonds door HD. met een bezoek te zijn vereerd, zijn genoemde hooge personen, na nog dezen voormiddag, vergezeld van den heer burgemeester en secretaris de kerken en andere openbare gebouwen te Nes te hebben bezigtigd, heden weder naar Holwerd vertrokken.

HARLINGEN, den 20 Julij.

Gisteren na den middag omstreeks 5 uur is alhier aangekomen Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van HD. gouverneur, den heer jhr. *de Casembroot*. Na heden morgen reeds vroegtijdig nog de nieuwe kerk, de roomsch catholijke kerk, benevens het stadhuis te hebben bezigtigd, is Z. K. H., die overal het strengste incognito schijnt in acht te nemen, weder van hier vertrokken, om H. D. reis over Bolsward door deze provincie verder voort te zetten.

LEEUWARDEN, den 21 Julij.

Den 18 Julij 1851 heeft aan het locaal voor het provinciaal bestuur alhier, de aanbesteding plaats gehad van het verhoogen en verzwaren van den statendijk, bij Slijkenburg, over de lengte van 2016 el; waarvan aannemer is geworden de heer *Jan van Smirren*, te *Vollenhoven*, voor de som van *f* 17,430. Er waren 11 inschrijvings-billetten ingeleverd.

— De minister van finantien heeft vastgesteld het plan voor de 215de staatsloterij. Dezelve zal bestaan uit 20,000 loten, 10,000 prijzen en 2 premien. De collecte zal worden geopend den 11 en gesloten den 23 Augustus. De trekking der eerste klasse begint op 8 September, terwijl de laatste 100 nommers zullen getrokken worden op 28 November e. k.

— Ter Algemeene Rekenkamer is op nieuw overgebragt voor eene som van *f* 1,803,700 aan ingetrokken muntbiljetten van *f* 500, *f* 100, *f* 10 en *f* 5, zoodat thans een bedrag van *f* 28,972,860 aan muntbiljetten is ingetrokken.

— Ter vervulling van de betrekking van hoogleeraar in de letteren aan de doorl. school te Amsterdam, in de plaats des heeren *Bosscha*, is door curatoren de navolgende voordragt ingezonden: 1°. mr. *J. C. G. Boot*, rector van het gymnasium te dezer stede; 2°. *J. W. Elink Sterk*, rector van het gymnasium te Arnhem, en 3°. *J. G. Hulleman*, conrector van het gymnasium te Amsterdam.

— In de zes eerste maanden van dit jaar zijn voor de eerste maal Nederlandsche zeebrieven verleend aan 116 binnenlands gebouwde schepen (29 barken, 2 brikken, 13 schooners, 33 koffen, 29 galjooten en 10 tjalken), metende 14,024 lasten, en aan 10 buitenlands gebouwde schepen, metende 673 last; te zamen aan 126 schepen, metende 14,697 last. — In de eerste zes maanden van 1850 waren dergelijke brieven verleend aan 84 schepen, metende 6078 last.

— Zoo als bekend is heerschte hier te lande eene tulpenwoede, zoodat die planten met ongehoorde prijzen werden betaald. Thans, dus leest men in *het Zondagsblad*, komen in Duitschland wederom voorbeelden voor van plantenkoopen, die aan den tulpenhandel herinneren. Zoo heeft onlangs een bloemist, *Alfred Topf*, in Erfurt eene plant aangekocht, waarvan slechts een enkel exemplaar voorhanden was, en voor welke bij 5000 gulden betaald heeft. Het is eene magnolia, die een bloemenliefhebber in Vicenza gekweekt en aan den heer *Topf* afgestaan heeft. Gemelde bloemist hoopt binnen twee of drie jaren, 3 à 400 planten van zijn exemplaar te trekken en heeft reeds eene inteekening op dezelve geopend; de krachtigste planten (4 jaar oud, kosten bij inteekening 150 thalers; minder krachtige of driejarige 80; tweejarige 50 en eenjarige 25 thalers. Hij heeft de gelegenheid tot inteekening in nagenoeg alle landen opengesteld, en wij vernemen, dat de speculatieve bloemist alle kans heeft zijne onderneming met een goeden uitslag bekroond te zien.

— Volgens de *Staats-Courant* bedroeg de opbrengst der middelen, in de 1ste zes maanden van 1851, *f* 26,951,501,10½, tegenover de opbrengst van de 1ste zes maanden van 1850, *f* 25,459,426 42½. — De directe belastingen hebben in 1851 meer opgebragt dan in 1850, *f* 205,686,59½; in- en uitg. regten, scheepv.-regt., vuur-, ton- en bakengeld *f* 41,994,17½; de registr.- enz. *f* 1,254,105,66; regt van waarborg enz. *f* 2,032,68; posterijen *f* 14,370,62½; loterij *f* 4,187,22½, totaal *f* 1,522,626,96. De accijnsen hebben in 1851 minder opgebragt dan in 1850 *f* 30,552,29.

— In het *Handelsblad* leest men: Bij een onlangs gewezen vonnis tusschen den minister van finantien en den schipper H. B., heeft de correctionele regtbank te Amsterdam, beslist: »dat een vrachtschipper, verschillende partijen vleesch aan afzonderlijke adressen gerigt, buiten de kom der stad vervoerende, *geen geleibillet* noodig heeft, ofschoon de gezamenlijke zwaarte *meer*, doch elke partij afzonderlijk *minder* dan vijftig ponden is." Men weet, dat vervoer van vleesch *boven* de hoeveelheid van 50 ℔ buiten de kom der steden *zonder geleibillet*, volgens de wet van 14 December 1844 (*Staatsblad* no. 66,) strafbaar is.

— Bevestigt zich eene in het *Nieuw Nederlandsch Magazijn* voorkomende voorspelling der waarschijnlijke weêrsgesteldheid, gedurende de maand Augustus, dan zal men van den 1sten tot den 10den regen, en vervolgens helder weder te wachten hebben.

— De maatschappij ter bevordering van handel enz. in Noord-Brabant, heeft een adres gerigt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, daarbij voorstellende om bij de toekomstige wet op de zamenstelling der regterlijke magt enz.: 1. de regtbanken van koophandel te herstellen en 2. de gewone proces-orde te vereenvoudigen, ook door de vereeniging der funtien van advokaat en procureur.

— De Hollandsche dagbladen deelen heden het per telegraaf uit Parijs ontvangen berigt mede, dat zich Zaturdag in de Wetgevende Vergadering, bij stemming, 446 stemmen *voor* en 278 stemmen *tegen* de herziening der constitutie verklaard hebben, en dat het voorstel dienvolgens *verworpen* is.

GRONINGEN, den 17 Julij.

Daar de weleerw. zeer. gel. heer *A. Rutgers van der Loeff*, theol. doct. en predikant te Leijden, voor de op hem uitgebragte beroeping heeft bedankt, is door den breeden kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente alhier het navolgende twaalftal van predikanten gemaakt:

DD. *J. Douwes*, te Leens; *L. S. P. Meijboom*, theol. doct. te Nijmegen; *W. C. van der Zwaag*, te Dronrijp; *H. T. de Blaauw*, te Hoorn; *P. de Goeije*, te Heerenveen; *A. Witteveen*, te Huizum; *H. L. Vinke*, te Leeuwarden; *U. P. Goudschaal*, te Scheemda; *A. Niermeijer*, te 's Heer Arendskerke; *H. Huijzers*, theol. doct. te Pietersburen; *P. R. Hugenholtz*, te Haarlem, en *G. W. Sannes*, te Oude Pekel-A.

214de STAATS-LOTERIJ.

Vijfde klasse.

5de Trekk.	No. 19434, een prijs van *f* 1000. No. 1712, een prijs van *f* 2500. No. 7636, een prijs van *f* 1500.
6de »	Geene.
7de »	No. 17821, een prijs van *f* 1000.
8ste »	No. 9494, een prijs van *f* 1000.

Ingezonden Stukken.

***VRAGEN en BEDENKINGEN**, opgekomen bij de lezing van het artikel in de* Provinciale Friesche Courant *van den 18 Julij* 1851, *getiteld:* de afschaffing van het Grietmanschap.

Waren de Grietmannen niet reeds vóór de nieuwe Gemeentewet Hoofden van Plaatselijke Besturen, en niets anders dan dat?

Waren en zijn niet derzelver functien de zelfde als die van Burgemeesters ten platten lande in andere Gewesten?

Waren niet de Reglementen van Bestuur ten platten lande in *Friesland* genoegzaam gelijk, en wat bijzonder betreft de magt der Hoofden, waren niet *geheel gelijk* aan die in de overige Provincien?

Bestonden er in dit of in die Gewesten klagten over te groote aan Hoofden van Gemeentebesturen *bij die Reglementen* toegekende magt?

Zoo neen: welke kan dan de tooverkracht zijn, als het ware, van den naam *Grietman*, dat Frieslands ingezetenen alléén dan om dien naam zich zouden hebben onderworpen aan onwettige maatregelen, aan verdrukking, aan misbruik van gezag, als welke men, zoodanig en vroegere diergelijke artikels lezende, zoude meenen, dat in dit Gewest plaats hadden?

Welke slaafsche, dan tot schande van Frieslands ingezetenen strekkende, en aan den hen veelal toegeschrevenen aard geheel strijdige geest, zoude hier doen verstaan, dat men zich aan zoodanigen druk, zonder eenig beroep op hoogere administrative of op regterlijke autoriteit, onderwierp?

Of is welligt het artikel geschreven door eenen oude van dagen, welke slechts het vroegere Regeringsstelsel van vóór 1795 herinnerende, meent dat het toenmaals heerschende aristocratisch element nog regeerde?

Zoo neen, en is het art. ter goeder trouw geschreven door iemand met den lateren en tegenwoordigen Regeringsvorm en gang van zaken bekend, dan ware het wenschelijk, dat hij dien druk in *deszelfs bijzonderheden* kenbaar maakte. Bij gebreke daarvan loopen Frieslands ingezetenen gevaar, dat ook nu dezelfde personen, onder de benaming van *Burgemeesters* gelijk onregt plegen.

Of is zoodanige opgave *in waarheid* welligt moeilijk, en geheel de klagt aan eene of andere min doordachte of wel min prijsselijke opwelling toe te schrijven? Dan bedenke de schrijver welken blaam hij daarbij wierp op een groot tal ambtenaren, onder welke toch wel niet minder dan bij iederen stand van menschen en ambtenaren eerlijke en onregtschuwende mannen zullen gevonden worden, en vooral bedenke hij welk oordeel de niet in *Friesland* te huis behoorende Nederlander, bij zoodanig schrijven, moet vellen over de zoo lang zoodanigen druk geduldig geleden hebbende Friezen.

Het zijn deze laatste bedenkingen in de meening van steller dezes, dat zoodanig oordeel in deszelfs grondslag zoude falen, welke hem aanleiding gaven deze vragen en bedenkingen ter neder te stellen.

Onze eigene, bedaarde, zelfdenkende bewoners van het platte land in *Friesland* weten toch uit zich zelf, wat in deze waarheid is, en aan hun nadenken kan men veilig overlaten het ware van het valsche te onderscheiden.

De groote Zon-eclips van 28 Julij 1851.

Zon-eclipsen kunnen er alleen voorvallen bij nieuwe Maan: dat is wanneer de Maan, tusschen de Zon en de Aarde, met beiden genoegzaam in dezelfde regte lijn staat. Naarmate de middelpunten der beide hemelligchamen meer zamenvallen met het punt op de oppervlakte der Aarde, waar zich de waarnemer plaatst, zal de verduistering der zonneschijf aanmerkelijker zijn.

De afstand der Zon tot de Aarde is bijna 400 maal die der Maan, wier ware middellijn of diameter iets minder dan het ¼ van die des Aardbols bedraagt, en nagenoeg met $^1/_{400}$ van de zons-middellijn gelijk staat: zoodat beider schijven, voor het oog van den aardbewoner, zich omtrent even groot vertoonen. Maar zoowel het eene als het andere hemelligchaam bevindt zich, door de elliptische beweging, *nu* naderbij, *dan* verder af van de Aarde: en hieruit ontstaat een tijdelijk verschil van schijnbare grootte. Daardoor kan, tijdens den zamenstand (conjunctie), de Zon in of nabij haar naaste verwijderingspunt (perihelium), als wanneer zij zich het grootste vertoont, door de Maan, wanneer deze zich gelijkelijk in of nabij haren versten afstand van de Aarde (apogeum) bevindt, en zich dienvolgens het kleinste vertoont, nimmer geheel worden bedekt. Omgekeerd, zal de Zon, in het verste punt (aphelium) geheel achter de Maan verborgen kunnen zijn op 't oogenblik dat de Maan haren naasten stand (perigeum) bereikt. In het eerste geval blijft er een verlichte ring zigtbaar: zooals op den 7 September 1820 hier te Lande, — en den 9 October 1847 te Parijs plaats vond. In het laatste geval kan er eene volslagene verduistering der zonneschijf ontstaan, hoogstens vijf of zes minuten durende: waarvan te Parijs op 22 Mei 1724 het voorbeeld bestond, en een dergelijk de stad Dantzig, in Pruissen, op den aanstaanden 28 Julij geven zal. Zulke voorbeelden behooren tot de uiterste zeldzaamheden, omdat zij alleen door de juiste zamentreffing der centraalpunten, onder de gunstigste standen van Zon en Maan met betrekking tot de Aarde, kunnen worden daargesteld.

Uit dit oogpunt beschouwd, mag de ophanden zijnde Zon-eclips, voor het beschaafd Europa, misschien de belangrijkste in deze eeuw worden genaamd; indien men ten minste eene Eclips, welke op den 18 Julij 1860 in Spanje totaal zal zijn, buiten rekening wil laten. De zeer merkwaardige Zon-eclips van 7 September 1820 vertoonde zich te Leeuwarden, Groningen en Assen ringvormig, — te Göttingen daarenboven centraal; maar in weêrwil daarvan bleef een gedeelte der zonneschijf zigtbaar, omdat de Maan zich toenmaals, in haar apogeum, op het kleinst vertoonde, terwijl de Zon nagenoeg op gemiddelden afstand van de Aarde was verwijderd. Op den 28 Julij eerstk. zal de Maan juist door haar perigeum zijn gegaan, nadat, pas drie weken te voren, de Zon haar aphelium heeft bereikt; en deze gunstige zamentreffing van standen zal voor de oorden, waar het centraalpunt invalt, eene *totale* verduistering van twee à drie minuten te weeg brengen. Hoe voordeelig alsdan de verhouding tusschen het bedekkende en bedekte ligchaam zal zijn, kan blijken uit navolgende vergelijking met *vier* voorname Zon-eclipsen:

Schijnbare ½ diameter der	11 Febr. 1804	7 Sept. 1820	15 Mei 1836	9 Oct. 1847	28 Julij 1851
Zon	16'2	15 8	15'5	16 05	15'8
Maan. . . ,	16'2	14'7	14/5	14'6	16/5

Spreekt men van eene Zon-eclips, dan verdeelt men, in gedachten, de zonsmiddellijn in twaalf gelijke deelen, welke men duimen noemt. Men zegt, b. v.: de Zon zal 7 duim verduisterd worden: — dit beteekent, dat, op de grootste breedte der bedekking, de Maan $^7/_{12}$ van de diameter der Zon bedekt. De gedeeltelijke (partiale) verduistering, meer of minder, wordt bepaald naar mate het oord, noord- of zuidwaarts, meer of minder nabij ligt aan den weg, welken de schaduw der Maan langs de oppervlakte der Aarde aflegt: de waarnemer ten zuiden ziet de Zon aan hare noord- of bovenzijde, — die ten noorden aan den benedenrand verduisterd. Op oorden der Aarde, ver buiten de rigting der centraalpunten liggende, zal men, ofschoon de Zon nog op is, geene bedekking van de zonneschijf ontwaren.

Dat een natuurverschijnsel, als waarop tegenwoordig de aandacht gevestigd is, tot de buitengewone behoort, kan men nagaan uit navolgende opgaaf van de 19 Zon-eclipsen, welke, in de eerste helft der 19de eeuw, te Leeuwarden zigtbaar konden zijn:

28 Augs. 1802, 4,8 duim Noordelijk; 17 Augs. 1803, 3,4 dm. Zuidelijk; 11 Febr. 1804 (elders ringvormig) 10 dm. Z.; 16 Junij 1806, 7 dm. Z.; 29 Nov. 1807, 3,6 dm. Z.; 1 Febr. 1813, 8,2 dm. Z.; 19 Nov. 1816, 9,7 dm. N.; 8 Mei 1818, 4,7 dm. Z.; 7 Sept. 1820 (ringv.) 11,4 N.; 8 Julij 1823, 0,25 dm. N.; 29 Nov. 1826, 7,5 dm. N.; 17 Julij 1833, 8,5 dm. N.; 15 Mei 1836 (elders ringv.), 10,7 dm. N.; 15 Maart 1839, 0,5 dm. Z.; 18 Julij 1841, 1 dm. N.; 8 Julij 1842 (elders totaal), 9,7 dm. Z.; 6 Mei 1845, 4,5 dm. N.; 25 April 1846 (ringv.), 2,5 dm. Z.; 9 Oct. 1847 (elders centraal), 10,2 dm. Z. Deze laatste was, wegens betrokken lucht, niet waarneembaar.

De *totale* verduistering der Zon op 28 Julij 1851 zal zich vertoonen in 't noorden van Noord-Amerika, in de noordelijke streken van Europa en eene kleine westelijke helft van Azië. De schaduw der Maan bereikt de oppervlakte der Aarde in een punt aan de westkust van Noord-Amerika en New-Norfolk; loopt van daar N. en O. door Noord-Amerika heen, benoorden de Hudsonsbaai om, door de Baffinsbaai over Groenland; van daar rakelings benoorden IJsland; gaat verder, over de zuidelijke deelen van Noorwegen, Zweden en de Oostzee, door Oost-Pruissen, Polen en westelijk Rusland; bedekt voor een gedeelte de Azofsche Zee, en verlaat de Aarde aan den oostelijken oever der Caspische Zee, alwaar de Zon verduisterd onder zal gaan. — Eene oppervlakte van omstreeks 600 □ mijlen zal er gestadig door de schaduw worden bedekt: alzoo zou bijna geheel Nederland, indien het op den schaduwweg lag, voor een oogenblik geheel bedekt kunnen zijn. Dit ligt intusschen iets binnen de grenslijn van 10 duim.

Voor Leeuwarden zal de Zon nagenoeg 10²/₃ duim verduisteren: dit zal geschieden 's namiddags om 3 u. 34 min. middelbare tijd. De verduistering zal aanvangen om 2 u. 29 min., en eindigen om 4 u. 38 min. Tijdens de grootste verduistering, als wanneer hier het daglicht bijna zevenmaal zwakker zal zijn dan anders op hetzelfde uur van den dag, zal men vermoedelijk de planeet Venus, westwaarts van de Zon, kunnen zien.

Navolgende Tabel wijst aan, hoe zich de Zon-eclips, in en buiten Nederland, zal vertoonen. Daarbij is de middelbare tijd uitgedrukt, waarvan men telkens 6 min. 11 sec. hebbe af te trekken, om den waren tijd te vinden.

Oorden.	Begin u. min.	Einde u. min.	Grootte in dm.	Oorden.	Begin u. min.	Einde u. min.	Grootte in dm.
Amsterdam. . . .	2.26	4.36	10,45	Berlijn	3. 7	5.13	11,4
Assen	2.34	4.43	10,65	Brussel	2.26	4.36	10,1
Groningen	2.32	4.41	10,7	*Christiania	2.42	4.48	12,0
Helder	2.24	4.34	10,6	*Dantzig	3.29	5.31	12,3
's Hertogenbosch	2.29	4.38	10,3	Greenwich	2. 3	4.15	9,7
Leijden	2.24	4.34	10,4	*Koningsbergen	3.37	5.38	12,1
Lommel	2 30	4.39	10,1	*Nicolajew	4.42	6.35	12,1
Maastricht	2.33	4.42	10,15	Palermo	3.35	5.33	8,1
Middelburg	2.22	4.33	10,3	Parijs	2.18	4.38	9,0
Oldenzaal	2.36	4.45	10,55	Petersburg	4.13	6. 8	10,4Z.
Rotterdam	2.24	4.34	10,3	Rome	3.23	5.24	8,9
Sas van Gend . .	2.23	4.34	10,15	Stokholm	3.18	5.20	11,5Z.
Utrecht	2.28	4.38	10,4	*Warschau	3.44	5.44	12,1
Zwolle	2.32	4.41	10,55	Washington . . .	7.49 ocht.	8.50	2,9

Voor de plaatsen, met * gemerkt, is de verduistering *totaal*; voor Dantzig *centraal.*

INSTITUUT.

De *Ondergeteekende* heeft de eer aan Ouders en Voogden te berigten dat de nieuwe Schoolcursus den 12 Augustus e. k. zal geopend worden.

De Avondlessen van 7 tot 8 ure in de Fransche, de Engelsche en de Hoogduitsche taal, alsmede de Middaglessen van 1 tot 2 ure, in Reken-, Stel- en Meetkunde en in het Boekhouden zullen alsdan weder aangevangen worden.

Leeuwarden, den 25 Julij 1851. N. J. SINGELS.

HET STEDELIJK BESTUUR DER STAD HARLINGEN heeft, in overeenstemming met Curatoren der Latijnsche school aldaar, bepaald: dat het zomer-examen dier School en de Prijs-uitdeeling zullen plaats hebben op Vrijdag 25 Julij 1851; en wel het Examen des morgens ten 9½ uur, in het Schoollocaal; de prijsuitdeeling des namiddags ten 3½ uur, in de Luthersche kerk op de Wortelhaven. Bij welke gelegenheid twee jongelingen *J. W. Muntz* en *S. F. Boekhoudt*, tot de Academische lessen overgaande, een door hen zelven bewerkt opstel zullen voordragen.

Alle vrienden van Onderwijs en Letteren worden tot bijwoning dezer plegtigheid minzaam uitgenoodigd door den Rector

J. H. A. WEIJTINGH.

Stedelijk Gymnasium te Franeker.

Op Vrijdag 25 Julij e. k., 's morgens 9 uur, zal op het Raadhuis dezer stad het gewoon zomer-examen plaats hebben van de leerlingen aan bovengenoemde Inrigting. Den volgenden dag Zaturdag 26 Julij, 's morgens elf uur, in de kerk der Doopsgezinden de Promotie en Prijs-uitdeeling.

Bij deze gelegenheid zullen twee verdienstelijke leerlingen uit de 2de klasse *N. Burhoven Junius* en *O. M. de Boer* hunne Declamationes reciteren.

Met prijzen voor de oude talen worden behalve bovengenoemden nog begiftigd: in de 5de klasse *P. Ruitinga*; in de 6de *J. T. de Vries.* — Vervolgens ontvangen prijzen: voor de Wiskundige Aardrijkskunde *W. Heltema*, voor de Hoogduitsche taal *IJ. de Jager*, voor de Nederduitsche taal *B. Behrns*, voor de Fransche taal *J. T. F. Telting.* Verder zullen aan onderscheidene leerlingen voor vlijt en gemaakte vorderingen Testimonia worden uitgereikt.

De met prijzen begiftigde Leerlingen zullen in de onderscheidene talen hunne *gratiarum-actio* opzeggen.

Een ieder, die belang stelt in deze Inrigting, wordt ter bijwoning beleefdelijk uitgenoodigd door

Franeker, P. H. F. JUNIUS,
den 21 Julij 1851. *Rector van voorn. stedel. Gymnasium.*

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN.

Met goedkeuring van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad, zullen de Tooneelisten van den grooten Amsterdamschen Schouwburg, onder directie van M. WESTERMAN en J. EDUARD DE VRIES, de eer hebben te geven op

Op heden DINGSDAG den 22 Julij:
DE ZILVEREN BRUILOFT.

Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van wijlen den Baron *von Kotzebue.* Iets tot aanprijzing aan te voeren zonde overbodig zijn, daar het bijna algemeen bekend is, dat dit stuk, voor een der beste werken van den onsterfelijken Dichter gehouden wordt. Na hetzelve: DE FAMILLIE PORSSON of de DRIE CRISPIJNS. Blijspel in een Bedrijf, door *M. Samson*, door Mr. *P. Bel Jr.* Aanvang ten half zeven ure.

Op morgen WOENSDAG den 23 Julij:
BETRAM DE MATROOS.

Tooneelspel in 4 Bedrijven, naar het Fransch van *Bowehardy* door *P. Sluijter.* Na hetzelve: DE DOCHTER VAN DEN SCHILDER. Blijspel met Zang, in een Bedrijf, naar het Fransch door *P. A. Manus.* Aanvang ten half zeven ure.

SALON DES VARIÉTÉS
van Amsterdam,

ONDER DIRECTIE VAN *P. BOAS* EN *N. JUDELS;*
staande met de nieuwe groote Schouwburgtent op het Nieuwe Plein voor het
PALEIS VAN JUSTITIE.

Heden DINGSDAG den 22 Julij: DE BIERBROUWER VAN PRESTON, OF DE GELIJKENDE TWEELING-BROEDERS, nieuwe vrolijke Operette in 3 Bedrijven, naar het Fransch *le Brasseur de Preston*, versierd met nieuwe decoratien en costumes. Na hetzelve: HET FEEST DER AMBACHTSLIEDEN, nieuwe vrolijke Vaudeville in één Bedrijf, naar het Hoogduitsch *das Fest der Handwerker.*

Morgen WOENSDAG den 23 Julij: VICTORINE OF HET LEVEN EENER HANDWERKSTER IN DEN DROOM, nieuwe groote Vaudeville in 5 Tafereelen; 1ste tafereel (voorspel) de Droom; 2de taf. de voorname Dame; 3de taf. het Speelhuis; 4de taf. de Armoede; 5de taf. (naspel) het Ontwaken. Na hetzelve: DE REIZENDE KOORZANGER, nieuwe vrolijke Vaudeville (Operette) in 2 Bedrijven, naar het Hoogduitsch *Fröhlich.* — *Aanvang 8½ uren.*

*** Ondertrouwd:
Oegstgeest, W. P. WOLTERS, *ber. Predik. van Hensbroek*, en
den 18 Julij 1851. E. M. VAN BEEK.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd:
Franeker, F. L. JANSON,
den 19 Julij 1851. *Ontvanger der Registratie en Domeinen te Texel*, en
J. W. STROBAND.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Bevallen van eene DOCHTER E. GASAU — ROSIER.
Dockum, den 15 Julij 1851.

LIPPENHUIZEN, den 16 Julij 1851. Bevallen van een' ZOON F. NIEMEIJER — BOER.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER R. G. TEN CATE, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 18 Julij 1851. J. RISSELADA, *Apotheker.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, LOUISE LOWENSTAMM, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 20 Julij 1851. J. B. DRIELSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid ons veel geliefd jongst Zoontje HENDRIK TJEERD, ruim vijf maanden oud.
Sneek, A. H. AGES.
den 18 Julij 1851. H. AGES, — VISSER.

*** Heden overleed, na eene langdurige verzwakking, in den ouderdom van ruim 52 jaren, onze waarde en zeer geliefde Moeder H. M. KUIPERS, Wed. wijlen S. HALBERTSMA; ons bij het treuren om haar verlies de dankbare herinnering aan de tedere en onvermoeide zorgen voor hare Kinderen nalatende.
Grouw, den 8 Julij 1851. H. HALBERTSMA BZN.,
Eenige kennisgeving. *uit aller naam.*
De zaken zullen op dezelfde voet en firma worden voortgezet. Zullende de stukken daartoe betrekking hebbende, worden geteekend door H. HALBERTSMA BZN.

DRAGTEN, den 8 Julij 1851. Heden overleed in den morgen ten 4 ure, onze veel beminde Zuster JITSKE HANZES BROUWER, in den ouderdom van bijna 60 jaren.

Diep bedroefd geef ik langs dezen weg hiervan berigt aan Vrienden en Bekenden. WIETSKE H. BROUWER.

*** Heden morgen ten 2 ure overleed tot mijne innige droefheid mijne geliefde Echtgenoot JELTJE JENTJES BREEUWSMA, in den ouderdom van ruim 26 jaren, nadat zij voor slechts 2 uren allervoorspoedigst bevallen was van eene welgeschapene DOCHTER, die nu in plaats van hare Moeder het levenslicht aanschouwt.

Allen die haar kenden zullen met mij beseffen wat ik en hare Ouders in haar verliezen, doch de hope dat het sterven haar gewin zal zijn geweest, doe ons berusten in den wil des Almagtigen.

Slechts 13 maanden mogt ik mij met haar in eenen genoegelijken echt vereenigd zien.

Bolsward, den 17 Julij 1851. W. S. TERPSTRA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 15 tot en met den 21 Julij 1851 aangegeven: 12 Geboren, 11 Overleden, Gehuwd 1 paar.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 18 Julij 1851, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 31,50. Een enkele Boer *f* 32,00 en *f* 32,50.
AANVOER, 1181/4 260/8 126/16 vaten.
KAAS, - 14,00 à *f* 18,50. » 4082 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 19 *Julij* 1851.

NEDERLAND.				
Werk. Schuld	2½ pCt.	58$\frac{5}{8}$	58$\frac{3}{4}$	58$\frac{3}{4}$
Dito dito. . .	3 »	69$\frac{1}{4}$	69$\frac{3}{8}$	69$\frac{3}{8}$
Dito dito . . .	4 »	90$\frac{1}{2}$	90$\frac{11}{16}$	90$\frac{11}{16}$
Amort.-Synd.	3½ »	89$\frac{3}{4}$	89$\frac{7}{8}$	
Handel-Maats.		107$\frac{3}{4}$	108	
FRANKRIJK.				
Certific.	3 pCt.	53½	53$\frac{9}{16}$	53$\frac{9}{16}$
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	106$\frac{3}{4}$	107	
dito dito 1828/1829	5 »			
Dito bij dito. .	4 »	89½		
Geldl. te Londen	4½ »	98$\frac{15}{16}$		

SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	15$\frac{3}{4}$	15$\frac{7}{8}$	15$\frac{13}{16}$
» » v. 510 £	5 »	15$\frac{13}{16}$	15$\frac{15}{16}$	15$\frac{15}{16}$
» onb. Stukk.	5 »	15$\frac{3}{4}$	15$\frac{13}{16}$	
»	3 »	40$\frac{1}{4}$		
» Binnenl. à 6/m	3 »	36$\frac{5}{8}$		
Ardoin Coupon		8$\frac{5}{16}$	8$\frac{7}{16}$	
Passive.		6$\frac{3}{16}$	6$\frac{1}{4}$	
OOSTENRIJK.				
Metaliek.	5 pCt.	78$\frac{5}{8}$	78$\frac{3}{4}$	
» (nieuwe)	5 »	82$\frac{5}{8}$	83	82$\frac{7}{8}$
» »	2½ »	40$\frac{7}{8}$	40$\frac{15}{16}$	
PORTUGAL.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	34$\frac{15}{16}$		
»	4 »	34$\frac{9}{16}$		

Denem. 5 pCt. 101; Mexik. 3 pCt. 30$\frac{5}{16}$, ½, $\frac{5}{16}$; Gren. 1$\frac{3}{4}$ pCt. 16¼.

Zondag den 20 Julij.

Ardoins a 510 £ 15$\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$. Dito Coup. 8$\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$. Binnenl. 3 pCt. 36$\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$. Fransche Oblig. 3 pCt. 53$\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$. Nieuwe Metaliek 5 pCts. 82, ¼, $\frac{3}{8}$.

In Spaansche, Fransche en Nieuwe 5 pCts. Metal. vertoonde heden tot verlaagde koersen, de handel nog al eenige levendigheid.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 25,80. Napelsche *f* 25,15. Div. in £ St. *f* 11,75. Fransche *f* 56$\frac{3}{8}$. Belgische *f* 56$\frac{3}{8}$. Pruisische *f* 34$\frac{7}{8}$. Spaansche *f* 2,45½. Hamb. Russen *f* 35$\frac{7}{8}$. Russ. in Z. R. *f* 36$\frac{11}{16}$. Pools. in *Fl. f* 27$\frac{5}{8}$. Coupons Oostenrijksche Bank-Actien *f* 24,90, per Fl. 25.

Stukken à *f* 10 per Stuk *f* 9,70 à *f* 9,75.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken aan den minst aannemenden te besteden: De leverantie van *zestien honderd tonnen BAGGELAAR TURF*, eerste soort, *zeventien honderd tonnen DITO*, tweede soort en *dertien honderd tonnen LANGE TURF*, — alles volgens in te dienen Monster, en zulks op voorwaarden en conditien, daarvan ter Stads Secretarie ter lezing liggende.

De Biljetten van inschrijving met de Monsters, (ten minsten tien turven bevattende) moeten worden ingezonden vóór den 29 dezer, terwijl tevens in het Biljet melding zal moeten worden gemaakt van het Veen, waaruit de Turf afkomstig is.

Binnen acht dagen na gemeld tijdstip zal aan dengenen, aan wien de leverantie wordt toegekend, daarvan kennis worden gegeven.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*
den 17 Julij 1851. VAN BOELENS,
Ter ordonnantie van Dezelven,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande dorpen, om te compareren als die van:

Idsegahuizum, op Woensdag den 23 Julij 1851, morgens 10 uur, } in de Kerk te
Piaam, op denzelfden dag, morgens 11 uur, } Idsegahuizum.
Gaast, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, in de Kerk.
Ferwoude, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, in de Kerk.
Cornwerd, op Vrijdag den 25 Julij 1851, morgens 10 uur, in de Kerk.
Engwier, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, } in de Kerk te Wons.
Wons, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, }
Zurich, op Maandag den 28 Julij 1851, morgens 10 uur, in de Herberg.
Pingjum, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk.
Witmarsum, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, in de Kerk.
Kimswerd, op Dingsdag den 29 Julij 1851, morgens 10 uur, in de Kerk.
Arum, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk.
Schettens, op Woensdag den 30 Julij 1851, morgens 10 uur, in de Kerk.
Longerhouw, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk.
Schraard, op denzelfden dag, namiddags 2½ uur, in de Kerk.
Lollum, op Vrijdag den 1 Augustus 1851, morgens 10 uur, in de Kerk.
Burgwerd, op denzelfden dag, middags 12 uur, }
Hichtum, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, } in de Kerk te Burgwerd.
Bartwerd, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, }
Exmorra, op Zaturdag den 2 Augustus 1851, morgens 10 uur, in de Kerk.
Allingawier, op denzelfden dag, voormiddags 11½ uur, in de Kerk.
Hieslum, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, } in de Kerk te Parraga.
Parraga, op denzelfden dag, namiddags 3 uur, }
Dedgum, op Maandag den 4 Augustus 1851, middags 12 uur, } in de Kerk
Tjerkwerd, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, } te Tjerkwerd.

Ten einde ieder in de hunne: 1°. op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Kerkvoogdij-Rekening over den jare 1850; 2°. vast te stellen de staat van begrooting der Kerkvoogdij over den jare 1852; 3°. voor de op 1 Januarij 1852 aftredende Kerkvoogden, alsmede voor de in die Collegien bestaande vacaturen nieuwe benoemingen te doen; 4°. te besluiten op alle voorstellen die alsdan ter tafel zullen worden gebragt, en speciaal die van *Cornwerd*, *Allingawier*, *Longerhouw*, *Schettens*, *Piaam* en *Wons* over eene afscheiding van de Algemeene Armen, met daartoe behoorende goederen, zoo die kunnen worden aangewezen, of anders het vaststellen van jaarlijksch te verleenen subsidiën aan dezelven van de Kerkvoogdij-Administratien in die dorpen, en die van *Arum* over eene verhuring onderhandsch van de Zathe aan de tegenwoordige bruikersche, de Wed. *Feikema.*

Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 12 Julij 1851. T. MULIER.
Ter ordonnantie van Dezelven,
J. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN FRANEKERADEEL, convoceren:
1°. de Floreenpligtigen van de dorpen *Achlum* en *Midlum* en het *Klooster Ludingakerk*, tegen *Zaturdag den 26 Julij* 1851, des namiddags ten drie ure, in het Gemeentehuis binnen *Franeker*, ten einde te stemmen GECOMMITTEERDEN, ten getale alsdan vooraf te bepalen, ter bevordering van de slatting der *Achlumer-vaart*, strekkende van af de Buurt te *Achlum* tot aan de *Wippersbrug* of *Tille* in den Trekweg onder *Midlum*, en
2°. mede de Floreenpligtigen van den dorpe *Midlum* en het *Klooster Ludingakerk*, ten einde te stemmen TWEE GECOMMITTEERDEN, ter bevordering van de slatting der zoogenaamde *Hopmans-vaart*, onder dien dorpe gelegen.

Franeker, den 12 Julij 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
HEERMA v. BEIJMA THOE KINGMA.
Ter ordonnantie van Dezelven,
C. WIJBENGA.

Oproeping van Belanghebbenden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF, ten verzoeke van Onderhoudpligtigen tot het *Luchtenrik*, (zijnde de van ouds aanwezige waterkeering in de rivier de Tjonger onder en tusschen de dorpen Makkinga en Donkerbroek), roepen mits deze op, *alle grondeigenaars van Landerijen, welke hunne afstrooming op de rivier de Tjonger of Kuinder hebben, mitsgaders alle anderen, die bij de herstelling en het voortdurend behoud van genoemd Luchtenrik belang hebben of daarin vermeenen te moeten stellen*, om te compareren op Dingsdag den 5 Augustus eerstkomende te Donkerbroek, des voordemiddags te tien ure, ten huize van den Logementhouder *Gerrit Jans Docter*;

ten einde zich met onderhoudpligtigen voornoemd te verstaan over het al of niet herstellen van meergemeld *Luchtenrik*, uithoofde onderhoudpligtigen algemeen het gevoelen deelen, dat eene herstelling van die waterkeering geen nut kan aanbrengen; en verders te delibereren, bijaldien men tot de herstelling mogt besluiten, over het verplaatsen van hetzelve, naar of op eene engerer plaats in de rivier de Tjonger, behoudens de gevorderde approbatie op een en ander.

Oldeberkoop, den 16 Julij 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
Van wege Dezelven,
G. L. BROUWER, *Secretaris.*

DE DIRECTEUR DER ZWEMSCHOOL EN BAD-INRIGTING te *Leeuwarden*, heeft het genoegen bekend te maken, dat deze INRIGTING zoo verre gevorderd is, dat er Woensdag den 23 dezer gebruik kan worden gemaakt van de bassins voor ZWEMMEN en BADEN; dat er een provisioneel locaal in gereedheid is voor drooge INSTRUCTIE, en dat de BINNEN- en WARME BADEN binnen kort in gereedheid zullen zijn, waarvan de opening nader bekend zal worden gemaakt.

Leeuwarden, den 19 Julij 1851. J. W. NEUHAUS.

Brand-Waarborg-Societeit: Kanton HALLUM.

De belanghebbenden worden verwittigd, dat de Billetten ter verzekering van: HOOI, GRANEN, VEE, KOOPMANS GOEDEREN, BOEREN- en andere GEREEDSCHAPPEN, MEUBELEN en WINKELGOEDEREN bij die Societeit, in deze maand weder aan de Huizen worden rondgebragt, die vóór den 1 Augustus aanstaande aan den Boekhouder moeten worden terug bezorgd.

Sint Anna-Parochie, den 16 Julij 1851. C. K. POST, *Boekhouder.*

Vee, Hooi en Granen.

De aangaven hiervan, ter inschrijving bij de Onderlinge Brand-Assurantie-Societeit over de voormalige Kantons *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp*, moeten geschieden vóór den 1 Augustus e. k.; waartoe gelegenheid is, des Maandags in *de Prins*, te Franeker; des Donderdags in *de Wijnberg*, te Bolsward, en Zaturdag den 26 dezer, te *Halfweg* onder Dronrijp; telkens des voormiddags 10 tot 12 ure.

Achlum, den 5 Julij 1851.

Namens de Gecommitteerden,
DRAISMA DE VRIES, *Boekh. ad int.*

Houtveiling te Irnsumerzijl.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Woensdag den 23 Julij 1851, des morgens ten 9 ure, ten huize van de Weduwe *Reitsma*, Kasteleinsche op de Irnsumerzijl onder Friens, bij boelgoed, tegen gereede betaling, of op 3 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling, verkoopen: Eene groote partij EIKEN-, BEUKEN-, ESSCHEN- en IJPEREN BOOMEN, waaronder zwaar Zaaghout, Palen en Kromhout, benevens eene partij SPAKEN voor Wagenmakers; alles reeds gedeeltelijk ter bezigtiging op de verkoopplaats aanwezig, en zeer geschikt tot gebruik voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Wagenmakers enz.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 24 Julij 1851, des namiddags ten 4 ure, ten huize van den Kastelein *Biesma*, op Snakkerburen onder Lekkum, op crediet tot 12 November e. k., verkoopen:

Het aanwezige HOOI, (16 rooken), op twee stukken uitmuntend WEIDLAND, bij Snakkerburen onder Lekkum, kadastraal bekend in sectie D, nos. 272 en 273, groot 4 bunder 74 roede 50 el. En onmiddelijk daarna verhuren: Het NAGRAS van gemelde perceelen Land.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Donderdag den 24 Julij 1851, des namiddags om 2 uur, op Doijum onder Franeker, bij boelgoed presenteren te verkoopen:

Eene partij AFBRAAKS-GOEDEREN, als: Balken, Planken, Juffers, Kozijnen, oud Hout, enz.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Zaturdag den 26 Julij 1851, des nademiddags om 3 uur, in de Herberg *de Zwaan* te Tzummarum, provisioneel verkoopen:

1. Eene HUIZING en ERF, op de Schuiteburen te Tzummarum, aldaar geq. met no. 15; bij *E. Statema* en de Wed. *J. Blesma* in huur, 12 Mei 1852 te aanvaarden.
2. 77 roede 80 el zeer vruchtbaar KOOLTJERSLAND, bij de buurt te Tzummarum; bij *D. J. la Fleur* in huur, na het rispen der vrucht in 1853 te aanvaarden.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zal, op Maandag den 28 Julij 1851, des avonds te 7 uur, ten huize van den Kastelein *H. Piek*, buiten de Apoort te Groningen, publiek worden verkocht: Een sterk en welgebouwd OVERDEKT TJALKSCHIPJE, genoemd *de Vrouw Cornelia*, groot 24 ton, met completen Inventaris, zoodanig als hetzelve van den 22 dezer in het Hoendiep voor de Behuizing van Verkoop ter bezigtiging zal liggen. — Om dadelijk te aanvaarden.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Woensdag den 30 Julij 1851, 's morgens 9 uur, ten huize van *P. van Meurs*, te Sneek, tegen contante betaling, verkoopen:

1. MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: vele welgeconserveerde Bedden, Kussens en Dekens, Tafels, Stoelen, Spiegels, Koper-, Tin-, IJzer- en Aardewerk, enz.
2. Eenige ZILVEREN LEPELS en VORKEN, benevens eenig PORSELEIN.

De Notaris MANN, te Workum, zal, na bekomen autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Sneek, op tijd en plaats nader te bepalen, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende welgelegene KOOPMANS- en BURGER-HUIZINGE, zeer geschikt voor eene Winkel-Affaire, met daarachter ERF en grooten TUIN, staande en gelegen op een der beste standen aan de Groote Kant van het Zuidelijkst gedeelte der stad Workum, kadastraal geteekend sectie A, nos. 7 en 8, groot 13 roede 54 el; laatst bewoond geweest door wijlen de Wed. *W. T. Faber.*

Molen-As en Zwolsch Eikenhout.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Maandag den 28 Julij 1851, des voormiddags 10 uur, bij den Dragonderspaardenstal, buiten de voormalige Hoeksterpoort te Leeuwarden, verkoopen: 4 Ladingen bekant Zwolsch EIKENHOUT, bestaande in BOOMEN, waaronder MOLEN-AS, KROMHOUT, HEKPALEN en DAMLEGGERS, zoo als een en ander ter voormelde plaats reeds is liggende.

Ten behoeve der gegadigden wordt bekend gemaakt, dat in den loop der maand September e. k., door JAN LOK TIMMERMAN, te Nederland, gem. Steenwijkerwoud, zal verhuurd worden, om met 1 Mei 1852, te aanvaarden:

Een best BOEREN-ERVE, gelegen te Nederland, gemeente Steenwijkerwoud, bestaande in Huis, Schuur en circa 22 bunder best Hooi en Weedeland, om en bij het Huis gelegen.

Nadere informatien ten Kantore van den Notaris R. J. J. TER HORST, te Steenwijk.

Nieuwe en gebruikte RIJTUIGEN TE KOOP, waaronder 8 [illegible]TJES, 2 ronde CHAISEN, 2 gebruikte kap- en 2 kromme CHAISE[illegible] ZANDSTRA, bij de Posthoorn te Leeuwarden.

Berigt aan den Handel,

dat de Ondergeteekenden door den Heer *A. G. Robinson* voor *de St.* [illegible] *Stoomboot-Maatschappij* zijn benoemd als MEDE-AGENTEN, met de [illegible] VAN OPPEN'S ZONEN alhier, voor derzelver Stoom- of Schroefbooten van hier op *London*, elken Zaturdag morgen en terug naar hier iederen [illegible]dag morgen.

De LION, Kapt. JOHN MANNING, vertrekt Zaturdag den 26 Julij, [illegible] goede inrigting tot vervoer van Passagiers. Ter verzending van Goed[illegible] Vee, verzoeke men zich te adresseren aan de Ondergeteekenden, of [illegible] de Agenten.

Harlingen, 19 Julij 1851. I. & S. WIA[illegible]

Door deze berigt ik aan mijne geëerde begunstigers dat KLAAS KA[illegible] van af heden uit mijne dienst is ontslagen, als Knecht in mijne Bier[illegible]werij en Wijnhandel; wordende een ieder verzocht aan hem voor mijne reke[illegible] geene gelden te voldoen of commissien op te geven, alzoo zulks niet [illegible]lideren.

Harlingen, 13 Julij 1851. Wed. S. WIARDA.

Wij zijn in het bezit van een ATTEST van den Edel Achtbaren Heer J. W. DE WIT, *Burgemeester te Loosdrecht*, waarin de GOLDBERGERSCHE KETTINGEN warm aanbevolen worden. Zijn Ed. Achtb. heeft na eene [illegible]te, lang aan rheumatische pijnen in de hiel en voet geleden, die zoo erg w[illegible]ren, dat hij het been niet neer durfde zetten, en waartegen hij vruchteloos alle middelen gebruikte. Een GOLDBERSCHE KETTING, die, zoo als wij gehoord hebben, door een vriend hem opgedrongen werd, heeft in eenen nacht de pijn zoo zeer verminderd, dat hij het been durfde neêrzetten en er zelfs op staan kon; binnen eene maand was de ziekte geheel verdwenen.

De ECHTE KETTINGEN met het Rosabandje zijn in de onderstaande Dépôts te verkrijgen voor *f* 1,80, *f* 2,70, *f* 3,60 en *f* 5,40.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *Pieter K. de Groot*; Assen, *H. P. A. v. Gorcum*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Groningen, *R. Hartman*, *J. L. Lagro Jr.* en *C. Rikkers*; Hindeloopen, *David de Jong*; Heerenveen, *G. Overdiep*, en Gebr. *Padberg & Co.*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Leeuwarden, *S. F. Postma*; Meppel, *H. J. Gelderman*; Sneek, *P. T. Potma.*

VERKLARING

VAN EEN BIJ HET NEDERLANDSCHE LEGER GEDIEND HEBBEND SOLDAAT, DIE DE SLAG VAN WATERLOO BIJWOONDE, GENEZEN ZIJNDE DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN *HOLLOWAY*.

Ik ondergeteekende *J. de Swart*, verklaar opentlijk dat ik door de Zalf en Pillen van *Holloway* genezen ben van onderscheidene opene wonden welken haren oorsprong hadden in vroeger bij den slag van Waterloo ontvangen en toenmaals slecht geheelde blessures. Elk jaar was ik gedurende eenigen tijd met zware pijnen bedlegerig. Thans ben ik sedert twee jaar volmaakt welvarende ten gevolge van het gebruiken der Zalf en Pillen van *Holloway* welke mij binnen een korten tijd hebben hersteld, en uit een gevoel van erkentelijkheid geef ik dit getuigschrift.

Lent, aan de Vossepels bij Nijmegen den 4 October 1849.

(Was geteekend) J. DE SWART.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

HARDDRAVERIJ

te Winschoten, op Woensdag den 23 Julij 1851.

PRIJS: *Een fraai bewerkte ZILVEREN TABAKSPOT met DITO KOMFOOR.*

PREMIE: *Een dito DITO TABAKS-KOMFOOR.*

Aangifte der Paarden des morgens te elf uur, ten huize van den Logementhouder E. VAN DIJK; rijding te twee uur.

Alle Paarden ten genoegen der Directie zullen worden toegelaten, uitgezonderd degene welke hier reeds eenen Prijs gewonnen hebben.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, verlangt dadelijk geplaatst te worden. Nadere inlichtingen te bekomen bij den Heer A. VISSER, Houtzaagmolenaar te Heeg. *Brieven franco.*

Bij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden, ziet het licht:

DE GYMNASTISCHE ZWEMSCHOOL.

HANDLEIDING VOOR ALLERLEI ZWEM- EN SPRINGOEFENINGEN. Naar het Hoogduitsch van HERM. OTTO KLUGE. Met 54 houtsnee-figuren. *f* 1,25.

Dit werkje, geheel nieuw in zijn soort en door een' eersten Meester in de Kunst geschreven, zal aan de Liefhebbers ongetwijfeld hoogstwelkom zijn.

Bij L. SCHIERBEEK, te *Leeuwarden* is gedrukt en te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN DE

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR

DR. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

NAGEZIEN EN VERMEERDERD MET AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN VAN DE ONDERSCHEIDENE ZIEKTEN, ENZ.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armée.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen en krankheden der menschen heeft daargesteld, men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Verhoudheid, Hoest, Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, Buikloop, Aambeijen, Jicht en Rhumatisme, Aamborstigheid, Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den Pisweg, Graveel, Wormen, Lintworm, Vallende Ziekte, Koliek, Geelzucht, Waterzucht, Scorbut, Ziekten der Kinderen, Klierziekten, Oogziekten, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Behoedmiddelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera Morbus, Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziekte, enz., enz.

De *Buitengewone goedkoope* prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op *f* 1,25.

GEMEENTEWET EN GRONDWET,

als 4de en 5de aflevering van het STAATSREGT IN NEDERLAND, zijn thans te verkrijgen in alle Boekwinkels. Uitgave van *G. J. THIEME* en *J. G. STENFERT KROESE*, te *Arnhem*, opgehelderd door eene AANTEEKENING, enz., van

Mr. *J. H. G. BOISSEVAIN*,

Advokaat te Arnhem.

De bundel zal bevatten de KIESWET, ART. 7 DER GRONDWET (Nederlanderschap), PROVINCIALE WET, GRONDWET en GEMEENTEWET, benevens een algemeen beredeneerd REGISTER. Men zie het alom te verkrijgen prospectus.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ